

Jose Azurmendi

Alemaniatik

Bestetik, amerikanoak eta inglesak beren OTAN-go tropa talde batzuek emendik etxeratu ebezanean iruren arteko akorduek egin eben, eta orain Alemaniak be bardin egin bearko dau.

● Dinamarkako zozialdemokraten aldizkari «Aktuell»-ek diñonez, au guztia mirari bat lez da: komunista aldeko Estaduek az egoan ezinikusia berealakoan asi iaku bigunduten. Orain Armada be gitxiagotu gura dabe. Kiesingerek karta bat idatzi deutso Stoph Alemania komunistako ministro lendakariari. Onak guztiak zerbait esan gura dau: mirari bategaitik lez, alemaniarrek euren bildur itzela apur bat galduten asi dira. Baiña zerbait besterik be esan gura deusku: orain arte Alemaniak ez dau ala bere politikarik egin ahal izan, amerikanoen morroin bat izan dala. Eta orain, apurtxo bat beintzat, bere bidéa egin gura leuke.

Alan be Ulbrichtek bein eta berriro erasoten deutsa Alemania federalari. Oso gogor egin dau berba Rostockeko berbal-dian: Bonndarrak indartsuago daukoe zantzoa, obratutea baiño —esan dau.

● Alemania-ko protestanteak laguntziño andia emoten dagoz Sortalde Urbilleko igesegindakoeri. Orain arte, batez be, Joardaniari lagundu deutsoe. 3.000 personentzako kanpafiñatxabolak eroan eta altxau dabez, ta 22 tonelada umeendako janari Ammanera trasportau. Katolikoak be lagundu dabe. Ta laguntziño onetan telebix-

ta, gobernua ta erakunde asko dagoz baturik.

● Interes bizi bategaz jarraituten dabez alemaniarrek ego-Tiroleko goraberak. Batez be orain, Moro, Fanfani eta Nenni erri-ministro Tavrianigaz eta justiziaministro Realegaz auzi onen ganean berba egiteko alkartu diranean. Italiak Austriaren kontra protestatu dau, austriar soldaduek Cima Valconan italiar muga pasau ebela. Austriako atzerriministro Toncicek agindu dau «liburu zuri» bat agertutea, ego-Tiroleko terroristeri lagunduten ez deusela garbituteko. Ikusiko dogu nork sinistuten dauan liburu zuri au.

● Alemania-ko periodikoez diñoenez Mallorca-ko taxistak asarre batean dagoz aurtengo udan, Turistak ez dabe dirua arrika bota gura. Ganera, igazko urtean baiño turista gitxiago ikusi zan aurtengo maiatza artean Mallorcan. Urtean urtean geiago ziran turistak, orain gitxituten asi ote dira? Esaten dabe alemanak: alajaiñe, karuegi biurto dira Mallorcan hotelak eta bizitza! Ba da besterik be, ze Alemania krisian dabil, Inglaterrak dibixa kastua ex-tutu dau, eta giroa be zantartxoa izan ei da aurtan Mallorcan. Maiatza ezketiño turistak ugaritu dira ostera be, baiña dibixak ez dabe joandako urteetan lez korriduten. Alemaniar periodikoez Casta Blanca gomendatzen dabe. Valencia ta Alicante merkeago dira. Kartereari be begiratu egin bear iako.

● Alemania krisi zorrotz batean dagola gauza ezaguna dogu. Ori dala-ta Armadaren kastuak gitxiagotutea erabagi dau orain Alemaniako gobernuak. Soldadu gitxiago, soldadutza laburragoa, eta airearman batez be, arma ikaragarri karu orreekaz kontu geiago. Ori da alemaniar agintarien asmoa. Alan be, ezin esan leiteke alemaniarrek asmo orreekaz poztu egin direanik. Errusiaren bildur ikaragarri bat dago emen.

● Nazioarteko prolema bat da au, ze Alemaniako tropa danak OTAN-en indarretako parte dira. Amerikak, ba, arpegi illuna ipiñi ei dau, oraindiño ezez garbirik esan ez badau be. McNamarak Bonnera egin bear eban ikustaldia atzeratu egin dau.

Europatik zear

* II onen (garilla) 8-an, Belgradon, Yugoslaviako Partidu komunistaren Ejekutiboko Sekretario Todorovicek ostera eraso deutsa Errusiari, somakarien eritxian. Beargiñek agintari ez baiño «altaordekoek» gidatutako estaduez burla egiten eban, estadu burgesak kritikau ostean. Yugoslaviak lenago be askotan bota deutsa Errusiari estatismo akusaziñoa. Azkenaldian, alan be, bakan egozala esan eitekean. Baiña orain, aide batetik Tito Errusiagaz adiskidututeno dabillega sekula baiño dirudi, Sortalde Urbilleko goraberak dirala-ta, baiña bestetik Grvenkovski mazedoniar Alderdi komunistaren buruzagiak betiko arian jarraituten dau, estadu komunista batzuen deformaziñoak salatuten, eta Todorovicek be aspaldiko leloak barritu deuskuz. Zerbait dabil gortinaren atzetik.

* Boris Pankin, Mozkuko «Konsomolskaja Prawda» (7 milloi irakurle) egunerokoaren idazkaritza zuzendaria ankaz gora bota dabe bere periodikotik. Onak argitara eban artikulo batek min emon deutso Komunista Alderdiko zenbaiteri: Teatroaren askatasuna eskatuten eban, Teatroa gobernuaren zentsuratik libre itzeko. (Teatroaren responsableak komunista direla ta orren zentsura naiko dala esaten eban.) Zuzendari barría sartun danean esan dau onak, Boris Pankinek eskatuten ebanak arteari kalte egiten deusola, ze, arteak Alderdi Komunistagaz ixtu ixtu bateginda egon bear daua. Ze, teatro idazlea kultura sortuten dauana dala, eta Partiduaren Organuak direla kultura banatuteko Organu izendatuak. Boris Pankinek, au ondo jakinda be, sensazionalista izan gura daua.

* Alemania komunistak eskandinabiar estaduek az artuemonak asi gura dauz, bai politikan bai salerosketan, eta lortuko daua dirudi.

* Domodedowoko airpertuan egin dan Paradan argi erakutsi dau Mozkuk zelako aurrerapenak egin dabezan airoplano kontuan. Arriturik geratu dira danak arekaz. Au izan da Mozkuko 21'garren aireparada. Eundaka milla egozan begira. Lehenago be nazioarteko tensiño momentuetan bein baiño gelagotan egin dauz olakoxe Parada ikusgarri ta bildurgarriak. Politikan, arma bat biurto iaku bildurra.

* Ungarian lanasteak 44 ordu eukiko ditu emetik aurrera, (au da Paradarik pozgarriena), eta ez 48, orain arte lez, MTI al-bixte ajenziak argitu dauanez. Lege au astiro astiro sartuko da, urte baten luzean.

* Pragan beste idazle bat auzipetu dabe. Txekoslovakian idazle Jan Benes, 6 illabete espetxean egon dana. Gobernuak ez dau oraindiño zein gaiztakeria salatuten iakon agertu. II onen asikeran idazleen 4'garren Biltzarra zala-ta, Alderdi komunista eta idazle alkartasuna alkarri musturka ibilli dira.

* Ostera be aire txarrak astindurik dabil Korea. Bien erdiko mugan tiroteoak izan ei dira, eta kulpak, beti lez, batak besteari botaten deutseze.

* Rumania be sartalderantza makurtuten asia dogu nunbait. Alemania komunistak traidore ta olako lore asko esan deutsozan arren, Alemania federalagaz artuemonetan sartu da. Enbajadak eta edegi dabez, salerosketa tratuak erabagi, eta bitartean emengo (Alemaniako) kale danak Rumaniko turismo paperen koloreek udabarria koloretuago deuskue.

Jose Azurmendi